

Sağlık Bakanlığı Yönetim Hizmetleri Genel Müdürü İmzalı 375 sayılı KHK'nin Geçici 35. Maddesi Uyarınca Açılan Soruşturmaya İlişkin Bilgi Notu:

1- Hakkında soruşturma açılan hekimler tarafından aktarılan bilgilere göre, savunma istem yazısında yazıda kamu görevinden ihracı gerektiren atılı fiillerin ve bu fiilleri ortaya koyan somut olguların, kanıtların ne olduğu belirtilmemiştir. Geçici 35. Madde kapsamında kurulduğu belirtilen komisyonun ne zaman ve hangi değerlendirmeleri yaptığı da bildirilmemiştir.

Soyut bir suçlama bildirilerek 7 günlük savunma süresi verilmesi savunma hakkının kullanılabilmesi anlamına gelir. Bir suç ile itham edilen kişinin öncelikle kendisine karşı yöneltilen suçlamanın niteliği ve sebebinden en kısa sürede ayrıntılı olarak haberdar edilmek hakkına sahip olduğu Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin pek çok kararında da vurgulanmıştır. AİHM kişinin kendisini suçlamaya zorlanmaması hakkını adil yargılanma hakkının olmazsa olmaz bir unsuru saymakta ve muğlak bir suçlamanın kişiyi önce suçu üstlenmeye ve ardından savunma yapmaya zorladığını belirtmektedir.¹ **Suç isnat edilen kişinin dosyadaki tüm delillerden haberdar olmasını, silahların eşitliği ve yargılamanın çelişmeli olması ilkesi ile doğrudan bağlantılı tutmakta ve tarafların sunulan delil, mütalaa veya görüşlerin her biri hakkında bilgi sahibi olma ve bunlar hakkında yorum yapma imkanı bulunduğunu belirtmektedir².**

Haklarında soruşturma açılan bütün hekimler, Anayasanın 38.maddesinde yer alan kişinin kendisini suçlamaya zorlanmaması ilkesi ve ardından gerek Anayasa'nın 36.maddesi gerekse Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6.maddesi ile güvence altına alınan adil yargılanma hakkı ve bu çerçevede silahların eşitliği ile çekişmeli yargılama ilkesi uyarınca, tam olarak hakkındaki değerlendirmenin hukuki niteliğinin ne olduğunu öğrenme, dosyadaki tüm bilgi ve belgelerden, delillerden haberdar olma ve bir örneğini alma hakkına sahiptir. Savunma ancak bu eksiklikler giderildikten sonra yapabileceğinden bilgi ve belgelerin tesliminden sonra savunma süresi verilmesini isteme hakkına sahiptir.

2) Bunlarla birlikte 375 sayılı KHK'nin geçici 35. Maddesi uyarınca oluşturulan Komisyonun başkanı ve üyelerinin kim olduğunun bilinmesi, soruşturmanın usul kurallarına uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin denetlenebilmesi için zorunludur. Komisyon tarafından objektif, tarafsız bir soruşturma yürütülüp yürütülemeyeceğine ilişkin bilgi sahibi olmak, var ise itirazlarınızı sunmak için de gereklidir.

Çünkü adil yargılanma hakkı kapsamında ceza yargılamasında yargıçlar yönünden aranılan bağımsızlık ve tarafsızlık ilkeleri disiplin soruşturmasında da aranmaktadır. Danıştay'ın disiplin işlemlerine ilişkin kararlarında "soruşturma yapmakla görevlendirilenlerin ve cezayı verecek olan disiplin amirlerinin **soruşturmaya konu olayla hiçbir ilgisi bulunmayan, tamamen tarafsız kişi veya kişilerden olmaları**, soruşturmanın belirli usuller çerçevesinde yapılmasının isnada maruz kalanların hukuki güvencesi olduğu, soruşturma emri verilmesinin, soruşturmayı yapan kişi ile soruşturmada elde edilen delilleri değerlendirecek kişi veya kurulların ayrı olmasının, disiplin hukukunun temel ilkelerinden olduğu gibi,

¹ Saunders/Birleşik Krallık, 17.12.1996, ECHR 1996-VI.

² Ruiz Mateos/İspanya no: 12952/87, 23.06.1993, paragraf. 63

hukuki güvenlik ilkesinin de gereği olduğu vurgulanmıştır.^{3,4} Bu nedenle komisyon başkanı ve üyelerinin isimlerinin bildirilmesi talep edilmelidir.

Nitekim Danıştay yalnızca disiplin amirinin/ kurullarının objektif ve tarafsızlık ilkesine uygun olmasını aramakla kalmamış, **disiplin oluşturmasını yürütecek ve soruşturma raporu hazırlayacak soruşturmacıların da taraf konumunda bulunduğu olayla ilgili değerlendirmeyi objektif bir şekilde yapması ve davacının lehine olabilecek hususları da dikkate alarak sağlıklı bir sonuca varması olanağı bulunmadığını belirterek, soruşturmacı yönünden de objektiflik ve tarafsızlık ilkelerinin uygulanacağına karar vermiştir.**⁵

Dolayısıyla soruşturmayı yürütecek Komisyon üyelerinin de objektif ve tarafsızlığına ilişkin değerlendirme yapılabilmesi için de isimlerinin ivedilikle bildirilmesi talep edilebilir.

3) Bir diğer konu ise yazıda ifadelerin yalnızca yazılı olarak sunulması istenilmiş sözlü olarak açıklama yapma hakkı bulunduğu bildirilmemiştir. Oysa bu durum üst hukuk normları ile adil yargılanma hakkının bir parçası olan yüz yüzelik ilkesine aykırılık oluşturmaktadır. Yazıda dayanak olarak gösterilen hukuksal düzenlemede “kamu görevinden çıkarılma” tedbirinin uygulanabilecek olması gözetildiğinde 657 Sayılı Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliği’nde yer alan Devlet Memurluğundan çıkarma cezanın teklif edildiği soruşturmalarda olduğu gibi ifadenizi sözlü olarak ve vekiliniz ile birlikte verme hakkınız bulunmaktadır. Dilekçenizde bu talebinizi de açıkça belirtmeniz yarar bulunmaktadır.

Kamu hizmetlerinden sürekli uzaklaştırabilmek gibi ağır sonuçlara uzanan disiplin cezaları, ağırlığı ve önemi sebebiyle Anayasanın 38. maddesindeki suç ve cezalara ilişkin kurallara tabi tutulmuşlardır. Nitekim Anayasa Mahkemesi; “*genel olarak disiplin cezaları kamu görevi ile ilgili bir ceza türü olarak benimsenmektedir. Anayasa’nın 38. maddesinde idari ve adli cezalar arasında bir ayrım yapılmamış, ayrıca ceza yerine geçen güvenlik önlemleri de madde kapsamına alınmıştır. Buna göre, disiplin cezaları Anayasa’nın 38. maddesi kapsamındadır.*” değerlendirmesinde bulunmuştur.⁶

Bu nedenle de tıpkı ceza usul hukukunda olduğu gibi duruşmanın doğrudan doğruyalığı (yüz yüzelik) ve sözlülük ilkeleri işlemlere esas teşkil etmelidir. Adil yargılanma ilkesinin gereği olarak karar verecek olan merciler ilgili kişi ve olayın tüm delilleri ile birebir karşı karşıya gelecek, herhangi bir vasıta olmadan ilgiliyi ve beyanını dinleyecek, deliller ile doğrudan temas edecektir. Böylelikle kararın öne getirilen, tartışılan delillere dayanılarak verilmesi, kişinin de savunma hakkını gereği gibi kullanabilmesi sağlanacaktır.

---

³Danıştay 12. Daire Esas No : 2012/5247 Karar No : 2015/7042 -

⁴Danıştay 8. Daire E. 2011/7200 K. 2011/6665 T. 13.12.2011

⁵Danıştay 12. Daire Başkanlığı E.2014/6689, K.2015/5538

⁶ Anayasa Mahkemesi’nin E.1990/12, K.1991/7 sayılı ve 04.04.1991 günlü kararı